جالا جابۋعا قايتارما سوققى بەرىپ، ناعىز بەينەنى قالپىنا كەلتىرەيىك

شينجياڭنىڭ وڭاي ـ وسپاق قولعا كەلمەگەن اسا تاماشا جاعدايىن بار كۇشپەن قورعايىق

(باسى 1 ـ بەتتە)

شينجياڭ ماسەلەسىندە ەڭ سويلەۋ ۇقىعىنا يە — شينجياڭداعى ءار ۇلت حالقى. تەڭىز ـ مۇحيتتىڭ ار جاعىندا جاتقان، ءوزىن جۇرتتان جوعارى ۇستاپ، وزگە ەلدەردى سان ـ ساققا جۇگىرتىپ، كوسەمسۇگە داعدىلانعان امەريكانىڭ ءىشىنارا ساياساتپازدارى ەمەس. مەن شينجياڭدا تۋىپ، شينجياڭدا ءوسىپ، شينجياڭدا قىزمەت ىستەدىم، شينجياڭنىڭ ادامدىق ۇقىق ىستەرىنىڭ ۇزدىكسىز داموۋىنىڭ ءوز باسىمنان وتكەرۋشىسىمىن جانە كۋاگەرىمىن. جاڭا جۇڭگو قۇرىلعان 70 جىلدان بەرى، شينجياڭنىڭ ادامدىق ۇقىق جاعدايى ۇزدىكسىز دامىدى، العا باستى، قازىر تاريحتاعى ەڭ جاقسى مەزگىلدە تۇر. ءار ۇلتتىڭ تەپە ـ تەڭ قاتىناسۋ، تەپە ـ تەڭ داموۋ ۇقىعى زاڭ بويىنشا تولىق قۇرمەتتەلدى جانە قامتاماسىز ەتىلدى، سايلاۋ ۇقىعى مەن سايلانۋ ۇقىعى تولىق قۇرمەتتەۋگە يە بولدى. 13 ـ كەزەكتى مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايىنىڭ 58 شينجياڭدىق حالىق قۇرىلتايى ۋاكىلىنىڭ ىشىندە از ۇلت ۋاكىلدەرى 36 بولىپ، 62.06%تى ۇستايدى؛ 13 ـ كەزەكتى شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايىنىڭ 548 حالىق قۇرىلتايى ۋاكىلىنىڭ ىشىندە از ۇلت ۋاكىلدەرى 353 بولىپ، 64.42%تى ۇستايدى. از ۇلتتاردىڭ ۇكىمەت ىسىنە ارالاسۋ ۇقىعى تولىق كەپىلدىككە يە بولدى، اۆتونوميالى رايوننىڭ ءتوراعاسى، اۆتونوميالى وبلىستىڭ باستىعى، اۆتونوميالى اۋداننىڭ اكىمى مىندەتتى تۇگەلدەي وڭىرلىك اۆتونوميا اتقارىلعان ۇلتتىڭ ازاماتى وتەيدى. ءار ۇلتتىڭ داموۋ ۇقىعى كورنەكتى جوعارىلاۋعا قول جەتكىزدى، نەگىزگى تۇرمىسىن قامتاماسىزداندىرۋ ورەسى ۇزدىكسىز جوعارىلادى. 2019 ـ جىلدىڭ الدىڭعى جارتى جىلىندا بۇكىل شينجياڭنىڭ ءوندىرىس جالپى ءونىم قۇنى 529 ميلليارد 137 ميلليون يۋانعا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 5.6% ارتتى، قالا ـ اۋىل تۇرعىندارىنىڭ قولداعى تابىسى جەكە ـ جەكە 5.6% جانە 9.0% ارتتى. كەدەيلەردى دالمە ـ ءدال سۇيەمەلدەۋگە، كەدەيلىكتەن دالمە ـ ءدال ارىلتۋعا تاباندى بولىپ، 2020 ـ جىلعا جەتكەندە بۇكىل شينجياڭدا كەدەي حالىقتى "ەكىدەن تارىقتىرماۋ، ءۇشتى قامتاماسىز ەتۋ" ورنىقتى جۇزەگە اسىرىلىپ، قازىر اتقارىلىپ وتىرعان ولشەمىنەن تومەن اۋىل ـ قىستاق كەدەي حالقىن بۇكىلدەي كەدەيلىكتەن ارىلتۋ، مۇلدە كەدەيلىكتى جويۋ جۇزەگە اسىرىلادى. ازاماتتاردىڭ قوعامدىق قامتاماسىزداندىرىلۋ ۇقىعى، سالاماتتىق ۇقىعى، تاربيەلەنۋ ۇقىعى سياقتى قوعامدىق ۇقىقتارىنىڭ قامتاماسىزداندىرىلۋى دا بۇرىن ـ سوڭدى بولىپ كورىلمەگەن ورەگە جەتتى، قالا، اۋىل تۇرعىندارى مەن قالا ـ قالاشىق جۇمىسشى ـ قىزمەتشىلەرىنىڭ سالماقتى اۋرۋ قامسىزداندىرۋى ءتۇزىمى جاپپاي ورناتىلدى، ءدىني سەنىم ەركىندىگى ساياساتى جاپپاي دايەكتىلەندىرىلىپ، تياناقتاندىرىلىپ، ازاماتتاردىڭ ءدىني سەنىم ەركىندىگى ۇقىعى زاڭ بويىنشا قامتاماسىزداندىرىلىپ، ازاماتتاردىڭ قالىپتى ءدىني قيمىلدارى زاڭنىڭ قورعاۋىندا بولدى. شينجياڭنىڭ ادامدىق ۇقىق ىستەرىنىڭ داموۋى جونىندە امەريكا شىندىققا قايشى كەلىپ، "تاڭداۋ سيپاتتى كوزسىزدىك" ىستەدى، بۇل كوپە ـ كورنەۋ "قوس ولشەم" جانە زورەكەرلىك ارەكەت. شينجياڭداعى 25 ميلليون ءار ۇلت حالقى استە جول قويمايدى، ءبىر ميلليارد 400 ميلليون جۇڭگو حالقى استە جول قويمايدى.

20 ـ عاسىردىڭ 90 ـ جىلدارىنان بەرى، شەكارا ءىشى ـ سىرتىنداعى "ءۇش ءتۇرلى كۇش" نەگىزگى ادامدىق ۇقىقتى ەلەڭ قۇرلى كورمەي، ءومىر ادىلەتتىلىگىن اياققا تاپتاپ، ادامزات وركەنيەتىنىڭ تومەنگى شەگىنە سايىس جاريالاپ، ءبىر قىدىرۋ زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك ارەكەتتەرىن جوسپارلاپ جانە ۇيىمداستىرىپ اتقارىپ، ءار ۇلت حالىق بۇقاراسىنىڭ ومىرىنە، مال ـ مۇلكىنە اسا اۋىر زيان جەتكىزدى. لاڭكەستىكتىڭ، ءدىني ۇشقارىلىقتىڭ ءوسىپ ـ ءوربىتىن توپىراعى مەن شارت ـ جاعدايىن جويىپ، لاڭكەستىك ارەكەتتەردىڭ كوپ تۋىلۋ، ءجيى تۋىلۋ اۋقىمىن ءونىمدى شاۋجايلاپ، ءار ۇلت حالقىنىڭ تىرشىلىك ۇقىعىن، سالاماتتىق ۇقىعىن، داموۋ ۇقىعىن ەڭ جوعارى شەكتە قامتاماسىز ەتۋ ءۇشىن، شينجياڭ زاڭ بويىنشا تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىن قۇردى. بۇل لاڭكەستىككە قارسى تۇرىپ، ورنىقتىلىقتى قورعاۋداعى پارمەندى شارا بولىپ، دۇنيە ءجۇزىنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرىپ، ورنىقتىلىقتى قورعاۋ قىزمەتىنە پايدالى ۇلگى ازىرلەيدى. امەريكا پارلامەنتىنىڭ قاۋىم پالاتاسى حالقارالىق قوعامنىڭ جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ ساياساتىنا بەرگەن بەلسەندى باعاسىمەن ساناسپاي، اق پەن قارانى شاتاستىرىپ، قاساقانا بۇعىنى ات قىپ كورسەتىپ، جۇڭگونى قورشاۋعا الىپ، جۇڭگونىڭ داموۋىنا كەدەرگى بولىپ، جۇڭحۋا ۇلتتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۋىنىڭ العا باسۋ قادامىن بوگەۋگە ۇرىندى. مۇنداي "جانتالاسۋ" شىندىقتىڭ ءمان ـ جايى الدىندا تەك بوسقا اۋرە بولۋ، قۇر جىنگۋ عانا. شىندىقتىڭ اتى شىندىق، بولمىس قاشاندا بولمىس. بولمىس مىناۋ: قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىقتى جۇزەگە اسىرۋ ءۇشىن، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن تابانىدىلىقپەن باتىل دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، "ءبىر جاعىنان سوققى بەرىپ، ەندى ءبىر جاعىنان ساقتانۋ"عا تاباندى بولىپ، از ساندى اۋىر زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك قىلمىستارىنا زاڭ بويىنشا قاتاڭ سوققى بەرۋگە ءمان بەرۋمەن بىرگە، قايىنارىنان جونگە سالۋعا دا دەن قويىپ، ءدىني ۇشقارىلىقپەن جۇعىمدالىپ، زاڭعا جەڭىل قايشى كەلىپ، قىلمىس وتكىزگەندەرگە قاتىستى زاڭداعى بەلگىلەمەلەرگە ساي، كەڭشىلىك ەتۋ مەن قاتاڭ جازالاۋدى بىرلەستىرۋ ساياساتى بويىنشا، كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ءادىسى ارقىلى ءدىني ۇشقارى يدەيانى ولاردىڭ وي ـ ساناسىنان الاستادى، بۇل شىن پەيىلمەن ولارعا كومەكتەسۋ، ولاردى قۇتقارۋ. تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىنىڭ قۇرىلۋىنان قاراعاندا، زاڭ بويىنشا قۇرىلعان، نەگىزدەلەتىن زاڭ بار، سونداي ـ اق حالقارالىق قوعامنىڭ قاتىستى شارتتارىنىڭ، دارىپتەمەلەرىنىڭ نەگىزگى پرينسيپتەرىنە دە ۇيلەسەدى. تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىنىڭ ساباقتارىنىڭ ورنالاستىرىلۋىنان قاراعاندا، تاربيەلەنۋشىلەر ۇيرەنۋ ارقىلى مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءتىل ـ جازۋدى قولدانۋ قابىلەتىن ارتتىرىپ، زاڭمەن جونگە سالۋ تانىمىن كۇشەيتىپ، زاڭ ـ ءتۇزىم كوزقاراسىن ورناتىپ، "ءۇش ءتۇرلى كۇش"تىڭ جاۋىز ءمانى مەن اۋىر زيانىن جىعا تانىدى، تاربيەلەنۋشىلەر مەكتەپتە تاعى ءبىر دە ەكى كاسىپتىك شەبەرلىكتى ءبىرشاما قانىق يگەرىپ، جۇمىستانۋ قابىلەتىن ءونىمدى جوعارىلاتتى. تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىنىڭ كۇندەلىكتى باسقارۋىنان قاراعاندا، تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعى نەگىزگى زاڭ مەن زاڭداردىڭ بەلگىلەمەلەرىن قاتاڭ دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، تاربيەلەنۋشىلەردىڭ نەگىزگى ۇقىعىن قامتاماسىز ەتتى؛ جاتاق تۇرمىسىندا باسقارۋ اتقارىلىپ، تاربيەلەنۋشىلەردىڭ بەلگىلى مەرزىمدە ۇيىنە قايتۋىنا، جۇمىسى بولسا رۇقسات سۇراۋىنا جول قويىلعان، حابارلاسۋ ەركىندىگى زاڭ بويىنشا قامتاماسىزداندىرىلدى؛ ءار ۇلتتىڭ ۇلتتىق ادەت ـ عۇرپى مەن ءوز ۇلتتىنىڭ ءتىل ـ جازۋىن قولدانۋ ۇقىعى تۇگەلدەي تولىق قامتاماسىزداندىرىلدى، ءتۇرلى ەرەجە ـ تۇزىمدەر، ساباق كەستەلەرى، تاماق كەستەسى سياقتىلاردا تۇگەلدەي مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءتىل ـ جازۋ جانە سول جەردەگى از ۇلتتاردىڭ ءتىل ـ جازۋى قولدانىلدى، ءتۇرلى مول، قورەگى باي مۇسىلمانشا اس ـ سۋلاردى مەكتەپ تەگىن قامدادى. تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىنىڭ تۇرمىس قۇرىلعىلارى تولىق، بولمە ىشىندە قىستا پار، جازدا اۋا رەتتەگىش نەمەسە جەلدەتكىش بار، جاتاقتا تەلەۆيزور بار، مونشاحانا تاربيەلەنۋشىلەرگە تەگىن اشىلادى، ەمدەۋ ءۇيى اشىلىپ، ءار كۇنى تاربيەلەنۋشىلەرگە 24 ساعات بويى تەگىن ەمدەۋ قىزمەت وتەۋىن ازىرلەيدى. قازىر كوپ ساندى تاربيەلەنۋشىلەر وقۋىن اياقتاتىپ، ورنىقتى جۇمىستانۋدى جۇزەگە اسىرىپ، تۇرمىس ساپاسى جاقسارىپ، باقىتتى تۇرمىس كەشىردى.

شىندىق بۇلتارتپايدى. حالقارالىق بىلىقپالىق جاعداي مەن وزگەشە جاعداي ارالاسقان، ءىشىنارالىق قاقتىعىستار مەن الاساپىراندىقتار تولاستاماعان جالپى جاعدايدا، ەلىمىز ساياسي جاعدايدىڭ ورنىقتىلىعىن، حالىقتىڭ قامسىزدىعىن، قوعامنىڭ ءتارتىپتى بولۋىن، قوعام امانداعىنىڭ تۇراقتىلىعىن ساقتاپ، ەكونوميكا ءۇرتىس اقاۋسىز دامىعان، قوعام ءۇرتىس حاۋىپسىز دە ورنىقتى بولعان "ەكى ۇلكەن كەرەمەتتى" جاراتىپ، دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ حاۋىپسىزدىك سەزىمى بار مەملەكەتتەردىڭ بىرىنە اينالدى. شينجياڭدا ءۇرتىس 3 جىل بويى زورلىقتى كۇش، لاڭكەستىك دەلولارى (وقيعالارى) تۋىلمادى، قوعام اماندىعى جاعدايى كورنەكتى جاقساردى، ۇلتتار تەپە ـ تەڭ، ىنتىماقتى، ءدىن تاتۋ، ۇيلەسىمدى، حالىقتىڭ تۇرمىسى الاڭسىز دا بەرەكەلى بولدى.

شينجياڭنىڭ اسا تاماشا جاعدايى وڭايلىقشا قولعا كەلگەن جوق، ءبىز، ءسوزسىز، قاباعات قاستەرلەۋىمىز كەرەك. ادىلەتتىككە كومەك كوپ، ادىلەتسىزگە كومەك جوق. وسىندا امەريكانىڭ ءىشىنارا ساياساتپازدارىنا مىنانى ەسكەرتەتىنىمىز: وتپەن ويناعان كۇيىپ ولەدى. ءوز دىستەرىڭدى جوندەپ الىڭدار، ءوز ەلدەرىڭنىڭ ىشىندەگى ادامدىق ۇقىق ماسەلەسىن كوبىرەك سارالاپ الىڭدار. شينجياڭ ىستەرى جۇڭگونىڭ ىشكى ءىسى، سەندەردىڭ قام جەۋلەرىڭ قاجەتسىز؛ جۇڭگونىڭ ءىسىن جۇڭگونىڭ ويداعىداي بىتىرۋگە قۋاتى جەتەدى، سەندەردىڭ ارالاسۋلارىڭنىڭ قاجەتى جوق.

امەريكانىڭ زورەكەرلىك ارەكەتىنە قاراتا رايونىمىزداعى ءار ۇلت كادر ـ بۇقاراسى بىردەي مىنانى ءبىلدىردى —

ءتۇرلى كەدەرگىلەر، بۇلدىرۋلەر ءبىزدى تەك ونان ارى ىنتىماقتاستىرا تۇسەدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

"شينجياڭعا ساياتىن 'زاڭ جوبا' سىنىڭ جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ ساياساتىن ءجونسىز جازعىرۋى مەيلىنشە وسەك ـ اياڭ تاراتىپ قارالاعاندىق!" شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىعى داشۋەسى وقۋشىلار باسقارماسىنىڭ ورىنباسار باستىعى عايرات ءانۋار بىلتىر جىل سوڭىندا وقىتۋشىلار ۋاكىلى رەتىندە، حوتان كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىن ەكسكۋرسيالادى. ول بىلاي دەدى: تاربيەلەنۋشىلەردىڭ ءدىني ۇشقارىلىقتىڭ تۇمشاسىنان ەرتەرەك شىعۋىنا كومەكتەسۋ ءۇشىن، وقىتۋشىلار تاربيەلەنۋشىلەردى وزدەرىنىڭ بالالارىنا بالاپ، ءاربىر تاربيەلەنۋشىنىڭ يدەيالىق وزگەرىسى مەن ءوسىپ ـ جەتىلىپ العا باسۋىنا كوڭىل ءبولدى. مۋزيكانى جاقسى كورسە، نوتا تانۋدى ۇيرەتىپ، اۆتوكولىك جوندەۋدى جاقسى كورسە، تەحنيكا ۇيرەتىپ، مەيىرىم ارقىلى ولاردى جىلىتىپ، سابىرلىلىقپەن ولاردى جەتەكتەپ، ولاردىڭ ءدىني ۇشقارى يدەيانى تۇبەگەيلى تاستاپ، ۇيرەنۋگە بار ىنتاسىمەن كىرىسۋىنە مۇمكىندىك جاسادى. "مەن وسى تاربيەلەنۋشىلەردىڭ العا باسقانى ءۇشىن شىن جۇرەكتەن قۋاندىم"، ـ دەدى عايرات ءانۋار.

سۇرقيا نيەتى ءبىزدى تەك ونان ارى ءبىر نيەتپەن ىنتىماقتاستىرا تۇسەدى

"اياق كيىمنىڭ اياعىڭا لايىق بولعان ـ بولماعاندىعىن كيگەندە بىلەسىڭ. ۇيعۇر ۇلتىنىڭ ادامدىق ۇقىق ماسەلەسىندە ءبىز ەڭ سويلەۋ ۇقىعىنا يەمىز!" اۋات اۋداندىق پارتكومىنىڭ ورىنباسار شۋجيى، اكىمى وبۇلقاسىم ءماتتۇرسىن منالاردى ءبىلدىردى: بۇگىنگى جاقسى كۇندەر بۇرىن تۇسىمىزگە دە كىرمەگەن، ءبىزدىڭ ادامدىق ۇقىعىمىز، ءبىزدىڭ تىنىشتىعىمىز، جاراسىمدىلىعىمىز، باقىتىمىز تۇگەلدەي جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ باسشىلىعىندا عانا جۇزەگە اسقان، ءارقانداي ادامنىڭ سىلتاۋ تاۋىپ شينجياڭنىڭ داموۋىن، العا باسۋىن بۇلدىرۋگە ۇرىنۋىنا ءبىز استە جول قويمايمىز!

اۆتونوميالى رايوندىق مەملەكەت مەنشىگىندەگى مال ـ مۇلىكتى باقىلاۋ ـ باسقارۋ كوميتەتىنىڭ حوتان اۋدانى كوكجار اۋىلى قۋاتازارىق قىستاعىندا تۇراتىن "ۇعىسۋ، تيىمدىلىك جاساۋ، توعىستىرۋ" قىزمەت اترەتىنىڭ باستىعى، ءبىرىنشى شۋجي زاپار سۇلتان بىلاي دەدى: ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ، اسىرەسە، وڭتۇستىك شينجياڭداعى اۋىر كەدەي وڭىرلەردەگى بۇقارانىڭ تۇرمىسى كۇننەن ـ كۇنگە جاقسارۋدا. بۇگىنگى قۋاتازارىق قىستاعىندا وتباسىلاردىڭ بارىنە كومەكتەسەتىن ادام بار، ادامداردىڭ ءبارى قامقورلىققا بولەنۋدە. بۇقارانىڭ ەڭبەكشىل قوس قولدارىمەن مول كىرىس كىرگىزگەن كەزدە جۇزدەرىنە ۇيىرىلگەن قۋانىشتى كۇلكىسىن كورگەندە، مەن ۇنەمى شىندىق دەگەن نە؟ شينجياڭداعى ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ماداعى — شىندىق، ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ باقىت سەزىمى — شىندىق دەپ ويلايمىن! شىندىق الدىندا اۋزىنا كەلگەنىن كوكىپ، بۇعىنى ات قىپ كورسەتەتىن ءسوز ـ ارەكەتتەردىڭ بارلىعى دا دالباسالىق. شىندىق امەريكانىڭ سۇرقيا نيەتى مەن زورەكەرلىك ءمانىنىڭ ءبىزدى تەك ونان ارى ءبىر نيەتپەن ىنتىماقتاستىرا تۇسەتىندىگىن دالەلدەدى.

اۆتونوميالى رايوندىق كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كەڭسەسى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۋجيى، مەڭگەرۋشىسى ساۋ جۇن بىلاي دەدى: 2014 ـ جىلدان 2018 ـ جىلعا دەيىن، شينجياڭدا 2 ميلليون 314 مىڭ 700 ادام بۇكىلدەي كەدەيلىكتەن قۇتىلدى، بۇل اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكىمەتتىڭ ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ءومىر ءسۇرۋ ۇقىعى جانە داموۋ ۇقىعى سياقتى نەگىزگى ۇقىعىن قامتاماسىز ەتكەندىگىنىڭ پارمەندى دالەلى، ءارقانداي قارالاۋ مەن كۇيە جاعۋدىڭ ءبارى دە بۇنى جوققا شىعارا المايدى. بۇگىنگى شينجياڭدا قوعام ورنىقتى، ەكونوميكا دامىعان، ءار ۇلت ىنتىماقتاسا كۇرەسىپ، رەفورمانىڭ، داموۋدىڭ تابىستارىن بىرگە يگىلىكتەنۋدە، ءتۇرلى ۇقىق زاڭ بويىنشا قامتاماسىز ەتىلدى، ادامدىق ۇقىق جاعدايى تاريحتاعى ءارقانداي كەزدەگىگە سالىستىرعاسىز جاقسى بولدى. شينجياڭداعى ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ قوعام ورنىقتىلىعىن قورعاۋ بەكىمى شەكسىز مىعىم، تاماشا تۇرمىسقا تالپىنۋ اياق الىسى شەكسىز پارمەندى!

جاراسىمدى، ورنىقتى جاعدايدى باتىل قورعايمىز

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم كەڭسەسى اۋدارما باسقارماسىنىڭ باستىعى تالەت ءىسلام بىلاي دەدى: شينجياڭداعى ءار ۇلت حالقى، ءسوز جوق، امەريكا، باتىس جاقتىڭ جۇڭگوعا قارسى كۇشتەرىنىڭ "شينجياڭ ارقىلى جۇڭگونى شاۋجايلاۋ" داي سۇرقيا نيەتىن تولىق تانىپ، ستراتەگيالىق ۇستامدىلىقتى ساقتاپ، ءوز ىستەرىن جاقسى ىستەپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ءدانىشپان شارالارىن باتىل قورعاپ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ قىزمەت تالاپتارىن باتىل تياناقتاندىرىپ، وڭاي ـ وسپاق قولعا كەلمەگەن جاراسىمدى، ورنىقتى جاعدايدى ەسەلەپ قاستەرلەپ، ءىس جۇزىندىك ارەكەتىمەن وتاننىڭ تۇتاستىعى مەن ۇلتتار ىنتىماعىن بەرىك، باتىل قورعاۋى كەرەك.

"ءبىز ءارقانداي جاۋ كۇشتەردەن قورىقپايمىز، امەريكا ساياساتپازدارىنىڭ قاسكۇنەمدىگىن دۇنيە جۇزىندەگى ءار ەلدەگى ار ـ ۇجدانى بار حالىق الدەقاشان انىق تانىدى، ادامدىق ۇقىقتى جەلەۋ ەتىپ باسقا ەلدىڭ ىشكى ىسىنە كيلىگۋ ادىلەت كۇشىنىڭ سوتىنا تارتىلاتىن بولادى!" ـ دەدى اۆتونوميالى رايوندىق ايەلدەر بىرلەستىگى ۇقىق ـ مۇددە ءبولىمىنىڭ باستىعى ميهرگۇل.

اۆتونوميالى رايوندىق قوعامدىق عىلىمدار بىرلەستىگى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار ءتوراعا الىم ياقۇپ منالاردى ءبىلدىردى: بولشەكتەۋشىلىككە قارسى تۇرۋ كۇرەسىنىڭ ءبىرىنشى شەبىندە بەرىك، باتىل تۇرىپ، بارلىق جاۋ كۇشتەردىڭ جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ ساياساتىنا پالە جاۋىپ، زاقىم جەتكىزۋىنە قايتارما سوققى بەرىپ، قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق باس نىسانىسىن باتىل دايەكتىلەندىرىپ، "ءۇش ءتۇرلى كۇش"تىڭ سىنالاپ كىرۋىنە باتىل قارسى تۇرامىن جانە ودان ساقتانامىن.

لوپ اۋدانىنداعى وقۋ تاۋىسقان تاربيەلەنۋشى روزنتوحتى توقسۇننىڭ مەيمانحانا اشۋ ارمانى بار ەدى، تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىندا تاربيەلەنگەننەن كەيىن، ونىڭ ارمانى بىرتىندەپ رەالدىققا اينالدى. اۋەستىكپەن روزنتوحتى ۇيرەنۋ بارىسىندا مەيمانحانا باسقارۋ كاسىبىن تاڭدادى، ساباق وقىتقان وقىتۋشى وتە سابىرلى ەدى، ساباقتان تۇسكەننەن كەيىن ۋاقىتى شىعا قالسا، وعان مەيمانحانا باسقارۋ بىلىمدەرىن ءپىسىقتاپ بەردى. قازىر روزنتوحتى اۋىلداعى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كاسىپ باقشاسىنىڭ اسحاناسىن كوتەرمەگە الدى، تاربيەلەۋ ـ باۋلۋ ورتالىعىندا ۇيرەنگەن كاسىپتىك بىلىمدەرىن قولداناتىن ورايى كەلدى. "دوسىم ەكەۋىمىز نىسانا بەلگىلەپ، تيجاراتتى كەڭەيتىپ، اسحانانى جەللەس مەيمانحانا ەتىپ قۇرىپ شىعاقشىمىز"، ـ دەدى روزنتوحتى كەلەشەككە دەگەن زور سەنىممەن.

(ءتىلشىلەرىمىز **يۋان لەي، شى شين، ۋاڭ شيگرۇي، جاڭ يۇنمەي، جىڭ جۋ، لياڭ ليحۋا، جاڭ جىلي، حان چينيان، لي لين، فان حۇڭ ي، شيا چيڭ** جازعان)